

Dorpskerk Kraggenburg: nieuwe aanpak om oude verhalen door te geven

Basisschoolleerlingen in Kraggenburg, een dorp in de Noordoostpolder, kunnen op maandagmiddag terecht in de kerk. In 'Land van Verwondering' gaan ze speels met bijbelverhalen aan de slag. Doel: kinderen zelfstandig hun geloof laten ontwikkelen.

"Ben je er klaar voor?" Na een glas limonade en een spekje krijgen de kinderen één voor één een hand van 'poortwachter' Tity Kuiken. Ze kent de kinderen bij naam en is vandaag de vrijwilliger die helpt de bijeenkomst in goede banen te leiden. "Die hand is een overgangsrитуeel", legt ze uit. "Daarna gaan ze de 'heilige ruimte' in voor een bijbelverhaal of een gesprek."

In een kring van kussens zit kinderpastor Liesbeth Winters-Jonas. Ze steekt de kaars aan, heet de kinderen welkom en vertelt wat ze gaan doen. Bij de jongsten, uit groep 1 tot en met 4 van de basisschool, gaat het over de Bruiloft te Kana. Vorige week ging het daar ook over en ze hebben er veel van onthouden. Met hulp van wat de kinderen aangeven, beeldt 'juf Liesbeth' het verhaal nogmaals uit. Al vertellend zet ze poppenhuisattributen op het houten plateau voor zich. Er komt een feestzaal, maar ook een keuken met grote wasbakken. Over het lekkers dat daar klaargemaakt wordt, is het fijn fantaseren. Het verhaal ontwikkelt zich, terwijl Liesbeth met poppetjes en voorwerpen schuift. "Iedereen die erbij was, merkte dat Jezus heel bijzonder was." Had hij toverkracht, vraagt een van de kinderen. Hij was in ieder geval heel aardig en behulpzaam. "Kunnen wij dat ook? En hoe dan?" Veel kinderen hebben wel een idee.

Na een kwartier is het gedaan met de concentratie. De kinderen mogen het verhaal gaan verwerken zoals ze dat zelf willen. Er worden hartjes getekend en rozen gekleid, de feestzaal wordt nog eens opgezet in zand en in lego. Een pop in een prachtig wit jurkje inspireert een paar meiden tot het naspelen van wat ze in de kerk gezien hebben – met veel water.

Horen, zien en verwerken

Liesbeth Winters is lid van de Protestantse Gemeente Kraggenburg en vrijgevestigd kinderpastor met een achtergrond in onderwijs en theologie. In het gebouwtje achter de kerk verzorgt ze op maandagmiddag 'Land van Verwondering', een bijbelvertelplek voor kinderen van de basisschool. Voor de bijeenkomsten maakt ze gebruik van de methode *Godly Play*, waarin bijbelverhalen uitgebeeld worden door middel van attributen. Inhoudelijk is ze vooral geïnspireerd door kindertheologie. In deze uit Duitsland afkomstige stroming zijn de eigen ervaringen van kinderen het uitgangspunt. Zonder daarover te oordelen worden daar bijbelverhalen en vragen aan toegevoegd. Beide methoden hebben tot doel kinderen zelfstandig hun geloof te laten ontwikkelen, legt ze uit. "Enerzijds doe je daarmee recht aan de *core business* van de kerk, verhalen delen, anderzijds geef je ruimte aan het eigene van kinderen."

Het werkt goed om verhalen te vertellen én tegelijk te laten zien, voegt ze eraan toe. Dan komen ze via twee zintuigen binnen. Bij de verwerking komen ook de handen eraan te pas. "Fascinerend om te merken hoe ze verhalen verwerkt hebben wanneer je het er een tweede keer met ze over hebt. Soms zitten er echt pareltjes tussen." Tijdens de afsluiting, weer in de kring, blijkt welke gedachten opkwamen. Via de rozen en de hartjes – die horen bij een trouwerij! – brengt een van de kinderen het gesprek op echtscheiding. Gelukkig maken de meeste papa's en mama's het weer goed als ze eens ruzie hebben.

Tity Kuiken vindt het indrukwekkend wat hier gebeurt. Het gemak waarmee Liesbeth de onvoorspelbare associaties van de kinderen oppakt en die meeneemt in het gesprek. Ook elders merkt de voormalig opbouwwerker dat het doorgeven van de oude verhalen om een nieuwe aanpak vraagt. “Met een vorm als deze hebben we iets in handen dat past in deze tijd.”

Met de oudere kinderen, vanaf groep 5, wordt gesproken over godsbeelden. Uit een serie plaatjes, ‘beelden van God’, kiezen de meeste die met een schild. God als beschermer spreekt ze aan. “Aansluitend bij hun ontwikkeling help je ze zo met de vraag: wat betekent geloof voor mij”, legt Liesbeth uit.

Draagvlak en verbinding

Het project gaat uit van de Protestantse Gemeente Kraggenburg, een kleine gemeente met ruimte voor een kerkelijk werker voor één dag in de week. Als enige overgebleven kerk in het dorp ziet de gemeente het uitdrukkelijk als haar taak kerk voor het dorp te zijn, waarin ze ook wil investeren. Naar idee van Liesbeth en met hulp van vrijwilligers uit de kerk werd ‘Land van Verwondering’ opgezet. Met steun van onder meer de solidariteitskas zal het project in ieder geval drie seizoenen lopen. Alle kinderen uit het dorp worden via de plaatselijke basisschool, waarin verschillende levensbeschouwingen gefuseerd zijn, uitgenodigd. Ook de ouders werken mee, financieel of door het maken van materialen waarmee de verhalen uitgespeeld kunnen worden. Om een idee te krijgen van de bijeenkomsten konden ze een voorbeeldsessie volgen. “Zo creëer je draagvlak én werk je aan verbinding”, weet Liesbeth. Ze hoopt voldoende ouders en vrijwilligers te trainen om het project in de toekomst over te nemen.

Sandra Luten, gemeentelid, vindt ‘Land van Verwondering’ belangrijk voor de vorming van haar kinderen. De aanpak is open en creatief en gaandeweg komen normen en waarden mee. “De kerkdienst is nog te moeilijk, hier krijgen ze echt iets mee van het evangelie”, beaamt haar man Gert. Voor René van den Berg is het belangrijk dat de kinderen zelf graag willen. Thuis doen ze er niets aan, maar hij vindt het prima dat ze hier wat meekrijgen van het geloof.

Delen

Dit hoort de kern van kerk-zijn te zijn, volgens Liesbeth. “De deuren openzetten, laten zien wat je te bieden hebt en iedereen welkom heten met zijn of haar eigen verhaal. En deze delen met elkaar.” Haar grote bron van inspiratie is het bijbelverhaal ‘Jezus zegent de kinderen’. Daarin worden kinderen centraal gesteld. En wie niet is als een kind zal het koninkrijk van God niet binnengaan, vat ze de boodschap samen.

Tekst en beeld: Dick Vos